

TIDEN DEVARVET

Lösnummerpris: 15 öre.

Nr 22. 29 maj.

Tidens devarvel Nr 22

Meriten att vara man behandlar bankoutskottets tilltag att — för första gången på 100 år — upphäva en av bankofullmäktige gjord utnämning — denna gång av en kvinna.

Ledaren om försvarsuppskovsmonitionerna utnämner i ett Lätt oss se upp.

Om soldatlivet skriver E. W. med anledning av Strahistorien, engelska storstrejken och bankoutskottets beslut.

Hem till Fogelstad och bort igen är en livlig skildring av Fogelstadsförbundets första möte, given av ett par av kursdeltagarna från 1922.

Natten till söndag har nu nått sitt 10:e kapitel: Klämt.

Utän förbehåll av Rut Adler fortsätter diskussionen av Internationella kvinnoförbundets program och de principer, som böra ligga till grund för arbetet.

Den 2:ra juni: Nordisk fredsdag.

Tel. Norr 25 30. Norr 62 06.
LA FLEURISTE
Kungl. Höf. Blomsterhandel
Malmögatan 6
STOCKHOLM

Sänd minneshyllning genom
Blomsterfonden
Tel. Blomsterfonden.
Ad.: Arsenalsgatan 6, n. b.
STOCKHOLM.

Kom ihåg
Barnets Lyckopengning
erhålls genom *Färdsläsuppgiften* och
Barnstiftelse samt
BE BLINDAS FÖRENING
Majorstegen 12. STOCKHOLM.

Hanna Anderson
Modeaffär
Kungsgatan 35 • Tel. 7315
STOCKHOLM.

Skånska Skidmagasinet
Västerlånggatan, 55 - Stockholm.
Telefon. Norr 141 60.
Stort lager av
HANDSKAR, VANTAR o. STRUMPFOR
Ehnl. 2:da.
Alltåta Handskafferi i Stockholm.
Inskaffare Fru Lotten Smith.

Meriten att vara man

När en ny lag stiftats och trätt i kraft, dröjer det alltid en tid, innan den vuxit sig in i det allmänna medvetandet. Behörighetslagen är långt ifrån ett undantag från denna regel utan i stället ett klart skenande exempel, ty oss vederligt har den ännu aldrig tillämpats i några mera betydande fall utan överklaganden, bevarsskrivelser, bråk och väsen i pressen. Alltsammans naturligtvis i syfte att försätta lagen ur funktion. Men här skall också behörighetslagen nägon sin kunna bli en bestående faktor i vår förvaltning och det allmänna medvetandet, när till och med våra högsta myndigheter göra sitt allra bästa och av allt att döma med stor framgång för att av lagen göra en död bokstav. Man resonerar tydligen inte om behörighetslagen som om alla andra Sveriges lagar, de må ur individens synpunkt vara bra eller dåliga, berättigade eller onödiga, att när de en gång finnas, skola de lojakt tillämpas. De äro dock samtliga till på majoritetens önskan och bör respekteras så länge de finnas. Att medverka till att få bort en ur ens egen synpunkt skadlig eller onödig lag åger ju var och en rätt till, men icke att spjerna emot gällande lagar eller gå vid sidan av dem. Icke ens ett riksdagens utskott.

Det vi här syfta på är givetvis bankoutskottets beslut om den lediga kammarskrivartjänsten i 16:de lönegraden vid riksbankens avdelningskontor i Gävle. Till denna tjänst hade anmält sig såväl manliga som kvinnliga sökanden. Då en av de kvinnliga sökandena, fröken Anna Svedberg, var den i tjänsten äldsta och beträffande tjänsteförordnandet mest meriterade bland de sökande, ansågs hon vara den till platsen mest

skickliga och passande, varför bankofullmäktige förordnade henne till tjänsten. Bankofullmäktiges beslut överklagades emellertid bland andra av en manlig medvetande vid huvudkontoret i Stockholm, Folke Allander, hos bankoutskottet, som är högsta instans i dessa befördringsfrågor, med den påföljd, att bankoutskottet förordnade Allander till tjänsten och sålunda upphävde bankofullmäktiges beslut, något som icke lär ha hänt på de sista hundra åren.

Om nu Allander i den långa bevarsskrivelse han ingett till bankoutskottet kunnat i meritansående framtagna något, som gjorde honom mera kompetent till platsen än Svedberg, så vore ju endast gott att säga om utskottets beslut. Men detta är ingalunda fallet. Att jämföra de bägges meritista skulle ju föra oss för långt, men vi vilja endast nämna att Svedberg har tre års längre tjänstetid än Allander och att hon i nära fyra år haft förordnande i den lönegrad, i vilken hon skulle upplyftats. Sina anspråk på att vara mera skicklig och passande till tjänsten än Svedberg grundar Allander på ett mycket subjektivt och i allmänna ordalag formulerat uttalande av Gävle kon-torrutlyselse, som anser, att den lediga kammarskrivarsysslan "lämpligen" bör besättas med en manlig kraft, då den "torde" bli för ansträngande för en kvinnlig arbetskraft. Dessutom återopar Allander att han avlagt studentexamen, vilket Svedberg icke gjort, men därvid är att märka, att studentexamen icke är stipulerad för inträde vid riksbanken och Svedberg sålunda med sina åtta klasser uppfyller de kompetensfördringar, som gälla. Slutligen ennar Allander om, att "den gångne uppfattning

gen inom riksbanken är den, att den kvinnliga personalen trots lång tjänstetid och trots det förhållande, att inom densamma finnas tjänstemän för manliga e. o. tjänstemän stipulerad formell kompetens ännu en avsevärd tid icke böra befordras till högre tjänster". Och på grund av denna uppfattning torde behörighetslagen sålunda ännu icke lämpligen äga gällande kraft inom riksbanken.

Man måste allt som allt vid genomgången av de papper, som röra detta ärende komma till den bestämda uppfattningen, att det icke är sakskäl, som dikterat bankoutskottets beslut. Utan utskottsmajoritetens, som icke är samtliga högerledamöter och några socialdemokrater, här endast velat demonstrera sin bestämda ovilja mot behörighetslagen genom att sätta denna ur funktion och sålunda skapa ett prejudikat, som blir så mycket farligare, därför att det skapas i början av behörighetslagens tillämpning. Lösningen av denna utnämningsfråga har väckert stort uppseende i initierade kretsar, icke minst bland statsjämbarnen, där den givetvis uppfattas som ett prejudikat på vår behörighetslagen skall tolkas, ett prejudikat, som troligen kommer att bli väsentligt för kvinnorna och ytterligare stänga vägen för dem. Fortsätter man på den väg, mot vilken detta beslut pekar här, så kommer slutligen den uppfattningen att vinna insteg, att det inte längre är tillräckligt för en kvinna att uppfylla de stipulerade fördringarna för en tjänst. Hon måste vara överkompen-serad för att kunna stå sig i konkurrens med sina manliga medtäylare.

R. H.—A.

Hem till Fogelstad och bort igen

En skildring av Fogelstadsförbundets möte

Det var ett strålende solskin, när vi på pingstnatten i arla morgonstunden åkte från Katrineholm ut till Medborgarskolan på Fogelstad. Från olika håll samlades här ett 50-tal f. d. kursdeltagare från 1922, 25 och 26 till Fogelstadsförbundets första årsmöte.

Kl. 12 öppnades årsmötetsförhandlingarna av skolans rektor, Fogelstadsförbundets ordförande rektor Honorine Hermelin, som hälsade de närvarande välkomna och över mötet sa ett som ingångsord Hans Larssons uttryck: "Det finns inga problem, det finns bara människor."

Därefter övergick man till val av styrelse för Fogelstadsförbundet. Till ordförande omvaldes rektor Hermelin. Övriga styrelseledamöter blev:

doktor Ada Nilsson, v. ordf., fröken Ebba Holgersson sekreterare, fröken Göta Rosén och fröken Magda Bergström. Till suppleanter i styrelsen valdes fröken Elna Hull och fröken Ebba Dahlman.

Härefter överlämnades ordet åt förbundets danske gäst fru Signe Björner, Köpenhamn, redaktör för "Det fria blad", som talade över ämnet: Rättstaset i praktiken. Hon erinrade först om, att de båda begreppen utveckling och framsteg icke äro identiska.

Det är en sentimental strömning, som gör sig märkbar i vår tid, nämligen den, att sanna människor icke kunna reda sig själva, utan alltid måste ha hjälp. Livets mål är att utveckla livets krafter i rikast möjliga

man. Detta är framsteg. Vi ha glidit in på den vägen att bli först och främst stabsorgare, som få och förvånans allt från staten. Denna utveckling är icke framsteg.

Den främsta människorätten är rätten till arbete och utveckling. De svårare få icke genom för stora samhällsiga omsorgar berövas sina möjligheter till utveckling, genom att de icke bli i tillfälle att söka hjälpa sig själva. Ringhetslösheten föder endast ringhet.

Ränsan till arbete är många beröfvad, det visa de stora arbetslöshets-siffrorna i alla länder. I våra samhällen finnas samtidigt med arbetslösheten relativt godt om obrukad, utnyttjad jord. Problemet blir att föra de sysslösa händerna till denna od.

(Forts. å sid. 4)

Nr 22. 4 ärg. 1926

Denna märkliga värld

En dag under pingstmötet på Fogelstad fick jag vara med, då rektor Honorine Hermelin talade till sitt Fogelstadförbund om "val av tanke — val av handling".

I formeln för sitt ämne tror jag att hon lyckligen innefattat vad hon menar att Medborgarskolan överhuvud skall inspirera till, vilket, som läsaren torde märka, är en icke ringa ting. Ty det är att observera, att det gäller tuf av tanke och handling, icke undermåning i ord som skall tänkas eller hur det skall handlas. Det vore mycket enklare, men då bleve skolan en kunnings- och propagandainstitut till några andra, i stället för att vara den främsta skola och centrum för tänkande jag känner. En plats, där det föres fram till diskussion, som ligger öfver i tidens krav eller ledningens intresse, och där alla säga ut framt sin mening.

Val av tanke och handling, "väljandet som springer sönder en världsvan" är det svåraste av allt i vår överorganiserade och tanklösa tid. Den i föreläggandet citerade kulturfilosofen Schweitzer kan ha rätt i den uppfattning, han kommit till i den afrikanska skogens stilhet, nämligen att västerländska människor tagit bort sin världsåskådning på vägen och leva arbete och överanstränga sig, fröjdas, låta och dö utan att veta något om den värld de gåsto eller varit de göra det. Vårdas blivare ser världen utan etisk världsåskådning i sig, och på ut en gräsmark, (förmodligen i Afrika) innan det nya gräslet börjar spira. Men för va gång en grupp av unga och gamla människor, som åkde på Fogelstad till exempel i pingst och alltid står på Skolan, samlas för att gemensamt ställa sig inför världen, för att så lika trevande orientera sig i den och för att pröva tankar om sin egen erfarenhet, då är det också i sig må en del belägen för hoppet att i den vissa människorna ett nytt liv kan spira.

Den lilla församlingen den dagen på Fogelstad var ett stöd för denna tor just därför, att vi alla icke bestodo av några särdeles undantag utan voro vanliga, öppna, mottagliga och djupast inne själhalm-riga människor, som också leva livet medvetet. Skillnaden mellan oss och andra, som sålde eller nöjesjaktade eller tråkade sig igenom pingsten, var bara den, att vi kommit in i en atmosfär, som inspirerade till att tänka och meddela sig och fått upp-lag att spinna vidare på.

Under denna pingst förekom samling om nättarna i vindskapar och diskussioner till långt fram på morgonen. Det var mycket klårt, att de unga att vara så oförvilliga, måste jag säga. Det skall väl hända några gånger medan man lever, att man diskuterar livet under natten med gods, kamrater, taler för och emot vad man biter under dagen, gräslar, försörns, och sen i den klara österrodnaden sken försvikt letar upp sin egen hädd för att söka ett par timmar. Det är i bland om natten gräset tar sig till med att njaga upp, så att det med sin mjuka färg glösligt överlindrar den vissa pingst.

Man får vara uppe och diskutera på natten, när man nästa vara glad och strålände och sjungande nästa morgon. Den, som träffade de uppsättande på morgonen, förstod utan att fråga, att det ej var modiska eller dådlösa tankar de tänkt. De hade bara uppsett att världen var stor, oghälsamt, telegrafstationer eller Monopoler. Där de anmars förtjena sitt dagliga bröd, ja, kanske också att arbetsplatsen är ett märkligt ställe såsom en del av denna märkliga värld.

Drvinz.

Husmoderns arbete

består till icke rings del i utväljandet av de bästa köptäckillorerna
För livsmedel är valet lätt. I våra 129 butiker gäller principen:
högsta kvalitet till lägsta pris.

Konsumtionsföreningen Stockholm m. O.

TIDEVARVET

Utkommer varje helgfri fördag. Slussplan 1, 2 tr., Stockholm.
REDAKTOR:
Elin Wägnar.

Motningsnätt kl. 10-11.
Telefon Norr 282 42.

EXPEDITION:
Telefon Norr 282 43.
Kontorskl. kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m.
PRENUMERATIONSPRISER:
För 1-12 kr. 5:50, halvkr. 3:10.
kvartal kr. 1:75. Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRISER
per millimeter
Textads eller särskilt be-
ordrad plats 22 öre
I text 20 "

Rylander & Ottosons Boktryckeri
STOCKHOLM 1926

Tidevarvets Rådfrågningsbyrå

för föräldrar
Slussplan 1 i
toradagar 9.30-10.30 f. m.

Mathilda Stael von Holstein

Ladomat av Sveriges Advokatsamfund.
Malmorgsgatan 3, Stockholm,
Telefon 244 88, Norr 244 19.

EVA ANDÉNS Advokatbyrå

inneh. Eva Andén. Ladomat av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattug. 14. Tel. 75 76, Norr 189 54.
STOCKHOLM.

ADVOKATEN JURIS KANDIDAT Måria Björnborn Romson

Medlem av Sveriges Advokatsamfund.
Arsestalgatan 14, I.
(Mitt emot Operahuset).

Tel. N. 1588.
Juridiska uppdrag av alla slag emottagas. Skriftliga förfrågningar besvaras omgående.

Infört genom Stockholms Läkarförening

Doktor Helena Klein,

Invärtas sjukdomar, Lung-, Mag- och Tarmsjukdomar.
Brunkebergsgatan 4, 3 tr. his. (sv. inv. förhållingsnätt). Mottningstid vard. 2-3. Månd. o. Tor. 6-7 samt (eng. besök) på Norr 58 40.

Dr Sigrif Björkstén-Wolontis

INVÄRTAS SJUKDOMAR
Lungsjukdomar samt röntgenfoto-
graffering av lungor.
Olengatan 8, IV, his.
Mottg. 10-11 efter överenskom-
melse. Pr. Tel. vasa 1010 (Person-
lig telefon 359-9)

Doktor Fähræus

Hjär- & Hudsjukdomar, Nervsjukdomar
Karlarvagn. Stockholm.
Mottgning ell. överenskommele per tel.
707 18, kl. 10,30-12.

Infört genom Stockholms Tandläkareförening.

Tandläkare GUSTAF HERULF

Hammngatan 5 A.
Mottgning efter överenskommele.
Tel. 171 27.

Infört genom Stockholms Tandläkareförening.

Tandläkare Margareta Dufwa

har flyttat till Strömgatan 4 i 1 tr. (Strö-
mgatan. Vard. 12-15. 5-6-8.30 samt för
mindre bon. 11-12, lägre taxa. Annan
tid efter avtal. Pr. Tel. O. 325.

Centrala Tandklinik

Tandläkare Heilichius
Regeringsgatan 41. Tel. Norr 53 06.
Modernt, sanitärt behandlingssätt.
Spec. i Guldbeleg, stiftningar. Poli-
kliniktaxa. Mottgning. 11-12. 3-6 e. m.

Låt oss se upp

Händelsevis blev det förslag, som väcktes vid 1926 års riksdag om uppskov av det 1925 fattade beslutet om försärets nedskrivning, av bägge kamrarna avslagat. Händelsevis måste man säga, ty eftersom följelrätt så kallade lösning av försärsfrågan var ett sammanfogande alltför möjligheten att på majoritet, måste man anse dess ide allt framtigen synnerligen oväst. Beslutet i den s. k. försvärsfrågan eller snarare militärsfrågan är och förblir ett kompromissförslag i alla högsta grad. Den saknar det underlag av saktighet och övertvetylighet, som ger en reform, när den väl är genomförd, bärfärdigt att utveckla sig. Och det har vi ju visat sig redan vid den närmast följande riksdagen, att det icke var alldeles utan framgång, som man försökte att tumma på beslutet. Man kan måhända använda det förhoppningsfulla uttrycket att uppskofsavslaget "föll framåt". Den glädjen kan högern åtminstone känna, att dess förslag mottogs med en viss förståelse och sympati, man insåg, att där fanns vissa kloketskäl, som talade för uppskov. Men det hade varit kloklare av högern att vänta ett år till med en försvämsom, kanske hade det varit lättare efter två år än efter ett att rösta tvärt emot sig själv. Kanske kunde landstingsvalen då givits en gynnig fingervisning om det svenska folkets åsikt, tenderande mot en högermajoritet i första kamrarna.

Men i år i gick det lyckligtvis inte att åstadkomma någon ändring! — Låt oss se upp vid landstingsvalet! Låt oss kalla militärarnas för militaria. — Och låt vi i gärning arbeta i fridens tecken!

ANTONETTE W. NORDINGS Eau de Cologne

Tandl. Greta Johansson,

S: Eriksgratan 102, 3 tr. (Vasastaden)
Tel. Vasa 75 55.
Mottgningstid: 12-13, 6-7 eller efter överenskommele.

Dr G. Strindbergs Elektr. Institut

Leg. U. E. A.
Drömtungatan 112
Tel. Vasa 75 55

Behandlar reumatism, ischias, högt blodtryck, åderlek, nervositet, sömnlöshet, huvudvärk, astma m. m.
Ortopedisk avdelning. Hjärtförstärkning (ohg. ej metall) appliceras och tillverkas. Pris 5 kr. Beställningar emottagas från landsorten. Brev besvaras mot portio. 20 års praktik.

Specialbehandlingar

för smitta och kronisk smitta samt katarr- och kroniska sjukdomar i öron, näsa, bihålorna, örongångar, astma m. m. Egna apparatkonstruktioner och metoder. Rekommendationer finnas av behandlats patienter ut högsta beaktelse. Samarbetar med leg. läkare.

ELEKTRO-MEDICINSKA SPECIALINSTITUTET

Rektor ELBERT FALK,
Birger Jarlingatan 57, III.
Telefon Norr 47 04.

Sjuka och svaga
återhälsas till sin gamla hälsostånd.
"WOHL-MUTH-METHODEN"
som bevisat kan utföra i hemmet.
Bekänt, omfattande, kostnadslöst, utpröva-
ningsfritt.
Skriftligt: "WOHL-MUTH", Köpenhamn 22.
Stockholm. Tel. 112 17 i Köpenhamn 22.

Om solidaritet

Stripakonflikten har mycket mindre format än engelska storstrejken. Men det är samma motsatsförhållande det gäller, å ena sidan samhällets krav, å andra arbetarklassens solidaritet. I båda fallen är det så, att samhället, vilket ord må användas för att beteckna den nuvarande ordningen, sedan och tvärdelen, när industrien icke kan slyssas åtta tillräckligt låga löna åt arbetarna. I England har samhället offerat stora summor för att hålla gruvindustrin i gång under de månader, som en kolkommission använt att grubbla över problemet har gruvbrutningen skall kunna göras löande. När vid undersökningen sålde ingen kärlet värns och arbetarnas avstängde gruvarbetarna, kom en rad av andra fackföreningar dessa till hjälp med stort strejk.

Här i Sverige har arbetslöshetskommissionen på begäran från Stripa gruvbyrå hänvisat arbetslösa till arbete där, trots att gruvan var blockerad av arbetarna under en löneströk. Kommissionen, som har att förleda de arbetslösa arbetarna till givet arbete och tvärdelen, när riksdagen till arbetslöshetsundersöd anslagna summor, utgår från, att när samhället betalar understödet och andrarna nödhjälpsarbete — alltså rätt sig an de arbetslösa — har det också rätt att skicka dem till arbete, där sådant finnes. Denna rätt är visserligen enligt riksdagens anvisningar icke oinskränkt. Men arbetare strejka löner vid ett enskilt företag, kan icke arbetslöshetskommissionen lägga sig i striden och komma arbetarna till hjälp genom att kommandera dit arbetslösa med hot om att vid arbetsvägran understödet indrages. Där emot har kommissionen möjlighet att vägra understöd vid s. k. allmänna konflikter, som beträffar det övervägande antalet arbetare inom ett visst fack, antingen på en särskild ort eller inom landet i dess helhet". Det vill med andra ord säga, att statens utfästelser om arbetslöshetsbistånd gäller icke vid dessa konflikter. Och sen finns det en mystisk tredje sorts konflikt, som kallas partiell konflikt men med samma karaktär som allmän, d. v. s. "som är ett led", heter det i riksdagskravet. "i en genomgående plan, avsedd att förändra löne- och arbetsvillkoren inom hela yrket". En sådan plan skall icke stödjas genom det allmänna medel, vilket blev fallet, om understöd eller nödhjälpsarbete gäves. För att ytterligare kränga till det så heter det, att en konflikt kan ända karaktär och övergå från att vara av den sort, som A. K. ej får lägga sig i, till att bli av den mera farliga sorten, vid vilken hänvisning av arbetslösa till konfliktplatsen må ske. Denna förändring hade enligt A. K. hänt i Stripafallet. Men regeringens åsikt, att A. K. felbedömde konflikten och uppvärdade dess beslut. Nå gräns mellan riksdagsdirektivets tillämpning på Stripakonflikten. Den borgerliga pressen håller med A. K. om att placera den i första eller andra klass (de farliga), medan den socialdemokratiska placerar den i tredje klass (den ofarliga) för att kunna hålla med regeringen. Det talas om ministerkris, och Fredagen den 28. då det socialdemokratiska till de arbetslösa skall beviljas, blir upprepans dag.

Det är föga troligt att de 150,000 arbetare, som protesterat mot att arbetslösa hänvisades till att bryta blockaden av Stripa gruvfält, göra dessa fina skillnader mellan de olika slagens konflikter. De reflektera säkert inte heller över — vilket de borde göra, ty man bör reflektera — om blockaden är berättigad eller ej. Här ligger saken så, att samhället använder sig av de arbetslösa svåra läge för att tvinga dem att bryta mot det högsta bud, det oeftersvärgaste krav de känna: solidaritet med sina klassbröder. De, som präntat i arbetarklassen denna solidaritet, har lika litet gjort den till något som är beroende på provning, som fallet, som de gjort det beroende på provning, som präntat i oss plikten av solidaritet mot fosterlandet. Det heter icke, att vi åro skyldiga att försvåra vårt fosterland, om vi anse att det har rätt i en konflikt med en granne. Vi få li-

ra oss att Sverige alltid har haft rätt och alltid har rätt, precis som arbetarna lirt sig att de alltid ha rätt mot arbetsgivarna.

Det är alldeles sant, att den som är duglig i att pröva, bör pröva, och att solidaritet kan drivas in i det orimliga och skada själva sitt djupaste syfte — När klara visat oss icke värdelösheten i det. Liksom ur en djupare provning framgår att de länder, som stodo som fiender mot varandra, har genom gemensamma intressen, så skule ur en djupare provning framgå, att alla, som åro slyssatsa med en gemensamt industri i ett land, ja med arbetarna överbuvad, ha bestämda gemensamma intressen. Men oavsett att detta gemensamma ligger djupt dolt under alla motsatser, som direkt mot ligger i öppen dag, hur vill man kontakta kvar med dem, som ställs mellan ett svälta eller bryta blockad, skall borra sig fram till denna insikt eller vara skickad att inse solidaritetens villkorlighet och nyanserna i lydningssplikten? Man måste lida samvetenskap som många måste det här i världen. Det är ju alldeles givet, att en regering, som har någon kontakta kvar med dem, som lyft upp den ena enskilde arbetelösa, icke kan underlåta att känna något för dem, som åro i denna situation, även om den inte säger ut det utan talat mångahanda lärda ord om riksdagens direktiv och utredning och konflikten i placering på rätt plats. Varför skall man förväns häröver eller begära av regeringen, att den skall ligga sig från sitt ansvar, ännu mera än den gjort? Vid vårt politiska system med partier, som i stort sett sammanfalla med folkskiktet i över-, mellan- och underklass, måste man ju alltid få en klassbunden regering mer eller mindre. Är det bättre att ha en minister Baldvin, som känner sig solidarisk med överklassen och stämpalar som ett brutat arbetslösas solidaritet med gruvarbetarna? Solidaritet är en förelöset på gott och ont.* I de flesta fall uppkallar den en motsärdaritet och bildar så två läger mot varandra, så som är fallet med klasssolidariteten och den nationella solidariteten. Endast en solidaritet finns som icke framkallar sitt svar, och det är den starka, manliga solidariteten, som sådån den till exempel visar sig, när det gäller att hålla kvinnorna inom sina gränser i samhället. Vi i dessa dagar sett, hur den brutit partiösolidariteten såsom en starkare makt i bankokottet än denna. Några tecken till att kvinnorna skulle ställa sig bakom den kvinna, som har blivit utsedd till offer för motståndet mot behörighetslagen, har ännu icke visat sig. Ett och annat kommer nog, men aldrig en opinion, som på något sätt kan jämföras med opinionen mot arbetslöshetskommissionen.

Det kan låta siggna, att vi vägran att svara på sammanlutning med en annan sammanlutning kan vila på en uppfattning, som är vidare och högre än gruppsolidariteten. Men det är inte på en sådan, som kvinnorna brist på solidaritet vilar. För att nå en vidare samhörighetskänsla måste man ha lärt samhörighet och övat sin samhörighet inom en grupp. Jag skulle vilja säga, att en fantastisk håller på sin klass i ont och gott, i rätt och orätt, i nöd och lust, än jag aktar den, som icke har någon solidaritet alls, som är svartfötning av små låga skäl. Och detta även om jag inser, att det finns något högre än klass, nationalitets-, ras- och könssolidariteten. Därför är också de små

Det var samhällslets skuld

Vi införa följande artikel, vilken utgjor samant spynkter, som den Tidevarvet förfäktar.

Under ovannämda rubrik kommenteras i "Tidevarvet" nr 19 en torparhuspötslig döds på Norrlandstaden. Händelsen synes mig giva anledning även till vissa andra reflexioner i den, som där kommo till uttveckling.

Det torde vara ett erkänt faktum, att man exempelvis i kampen mot lungtuberkulos icke skulle kunna tillgå även med välbildade läkare, dagliga sjukbesök och välbyggda sanatorier, om man ej samtidigt bedrev ett intensivt upplysningsarbete. Lika sjukvård borde det vara, att samhällets första plikt mot blivande mödrar är att underlätta dem i deras kroppsliga bygnad och dess viligt funktion: moderkapet. Vad ha vi för nytta av skickliga barnmorkor och moderna sjukvårdsanstalter, så länge den krassaste okunnighet i hälsovändiga frågor är allmänt utbredd särskilt i folkets breda lagar? Varje läkare och barnmorska har rikliga tillfällen att iakttaga denna okunnighet, som ofta skulle kunna kallas komisk, om icke dess konsekvenser i många fall blev så tragiska. Huvudsaken är ju ingen sjukdom, som sedan sätter dock kvinnans både kropp och själ på så hårda prov, att hon mer än vid ett sådant knäppat knäppar om hon bör skåpa sig under denna tid. Med hänsyn till de stora faror, som ofta lura på henne, är det vidare av vikt att varje blivande moder iakttaga de försiktighetsåtgärder, som kunna anses nödvändiga för ett gynnsamt förlopp av grossen.

Kravet på upplysning i fråga om händelsestadiet skälvis fysiologi som och dess patolog i enligt min mening oförsumligt. Någon torde väl knappast ledas åtta på något principellt motstånd, såfrån de praktiska svårigheterna kunna bli stora nog. Den tid tyckes lyckligtvis hålla på att försvinna, då allt, som rör sexualfunktionen, inbjödes i ett mystiskt dunkel, där fördomar, vanföreställningar och allmänna vidskelpe föredrag. Ett verkamt medel att skingra detta dunkel ha vi ju numera i den förfrågliga populärvetenskapliga litteratur, som särskilt under de sista åren utkommit. Jag tänker då närmast på prof. emerit. C. D. Josephsons böcker.

Gunnar Bellander.

fattiga försöken till kvinnlig solidaritet, hänade och fruktade som de äro, bättre än den absoluta likgiltigheten. Kanske kommer också från dem, som fattat vad det är, den bästa förstelsen, den största hänsynen för annan solidaritet. Åtminstone vill man väl hoppas, att åtminnena inte skola för sig i beklyv till samma fördomar brist på sammanhang i insikt och tanke, som de socialdemokrater, som hålla på att arbetarklassens solidaritet och i vissa lägen även på strävan, men rycka på axlarna då varje människa ut skapa en sådan bland kvinnorna och skelle harnas djupt, om en sådan någon gång visade sig starkare än och ginge emot till exempel klasssolidariteten.

Alla Edra Föreläsningar

erhåller Ni föreläsning genom
Svenska Föreläsningbyrån
— generaldirektör för Flyg och Svenska Lög
Vaasgatan 6. Tel. 66, 665a, 667, N. 666a
Ombed antagas.

Josefina Hultins

Föreläsninghem, Humlegårdsg. 12, Stockh.
holm. Tel. 748 33. För kortare eller längre tid finnes inackordering.

Stockholms Tillskärningskola

Sveavägen 47, Stockholm
Ståtsumndstöd löroarsfält. Etahd 1912.

Elever härigena undervisning i tillskärning av alla slags dam- och barnkläder. Kursar för hemmets behov samt för yrket. Lägr prisogk!

SÖDERMANLANDS ENSKILDA BANK

Kontor i Stockholm:
REGERINGSGATAN 18.
Norrlandsgatan 2, Humlegårdsgatan 7, Hornsgatan 66 A. Slussplan 1-3, Kungsgatan 60.

Natten till Söndag

AV ELIN WÄGNER

Kap. X.
Kismet.

När jag går igenom denna historia med mig själv, finner jag, att den knappast innehåller något så kallat ögonblick, som det, då jag en dag kom från rum till mitt nyköpta hus för att inspektera ombyggnadsarbetena och fanns, att arbetena varo inställna. Det fanns ju mera utifrån ett ögonblick, men i stridens hettorna hann man icke så mycket de hugge man här. Och detta ögonblick inför det tysta, tomta huset var nykret, det var ett ögonblick, då jag för första gången såg klart vad det egentligen var som skedd. Jag sökte ett ögonblick först skydd bakom tanken, att här kunde vara stref efter det var så tyst, men fortfarande den. To löförelserna eller tvivret om arbetsvillkoren skulle ju ha blivit meddelade mig, som var byggherre.

Ju, men inställandet av arbetet måste ju i en högre grad vara min angelägenhet. Jag gick runt huset, jag gick in, vandrade från rum till rum, här fanns några arbetare och inga verktyg.

Nu var jag rädd. Jag vågade icke förhöra mig om sammanhanget hos den, som jämte mig närmast hade intresse av bygget. En aning sade mig, att det beskedt der Salten kunde ge skulle vara alltför föruddjunkte. Jag hade på känn att ur denna förs frågan skulle uppstå ett alltför smärtansamt samtal. När jag kom hem, ring jag, på till entreprenören. Han tillkännagav, att doktorn Salten till honom att låta arbetet vila till vidare. Det var nämligen mycket osäkert, om det alla komme att fullbordas. Nå, hade doktor Salten icke uppgitt nåt frön skäl? Skäl, ja skäl, det visste väl jag själv. Och hur kunde byggherrens väga ta ett sådant steg utan att rådföra sig med mig, som dock underförtakt kontraktet? Tja, ser fru Magni, ja... Medan han höll på att skriva sig, lade jag ner telefonluren.

Under den vecka, som följde, gjorde jag intet försök att komma i förbindelse med doktor Salten, och han icke med mig. Det var dödstyst omkring mig, där jag satt ute på Stenbro. Till slut ubårdade jag inte, och måste be advokaten komma ner till mig. Då hon drog på det, satte jag mig upp i min bil och för till Stockholm efter henne. På vägen ner, berättade hon för mig om läkarutlåtandet om min sinnesbeskaffenhet, på det mest skonsamma sätt. Och mitt emellan Stockholm och Broköping, stannade vi under en bronnsbrun ek och läste dokumentet medan hörselonen jagade skuggorna över papperet. Jag har aldrig läst något maximalt skrivet utlåtande om mig, själv förr, det var mycket underligt. Det var mitt porträtt på sitt och vis, men just med de små förändringar, som vanställer bilden. Man behöver som bekant inte alla vara mycket avulven i ansiktet för att bli sned och full och komisk. Utlåtandet gick ut på att jag fullkomligt saknade balans och förmåga, att sevra faktorer från psykiska mina impulser. Jag överlade icke, hule ängs hänsyn och moraliska beaktligheter, beräkande inga följder. Och där kunde bevisas en beständ ökning i farten, om vilken man kunde vänta att den skulle fortsätta. Annu strax efter en min massa, innan jag dogde överlagt en vecka, innan jag köpte en bil. Artisterna hule jag dock kört bort, när de blev mig, för dyra. Det visade att jag då ännu såg en

gräns, för vad jag hade råd till. Någon månader senare köpte jag hus som att blinka och löste ut hyresgästerna, ingick stora avtal med arkitekter och entreprenörer. Det var min broms som icke fungerade.

Och detta blev så födeligt, just därför att jag hade hand om en så store förmögenhet, det gav mig möjlighet att blivtsnåbt följa alla mina passioner. Där icke den inre regelutrustningen fanns, kunde fattigdomen ha tjänat den. Han överlämnade till rätt den. Han överlämnade till rätt den. Där ingen stämna talas, där ingen källan här, där går du kring i solen, i solen här hos mig. Din är vor blomst på marken och din är varje stift.

Jag funderade mest över det rått med bilen. Bilen hade icke förekommit varken i barnens skrivelse eller i något intyg eller vittnesmål inför rätta. Detta kunde icke betyda annat än att läkaren, som jag aldrig sett, måste ha haft till förtogande även en hemlig dokumentinsamling eller förtroliga muntliga upplysningar. Det kändes kluvsigare än något annat. Men advokaten lovade mig att begära fram dem.

Hon frågade vad jag ejes hade för synpunkter på utlåtandet. Jag sade att jag icke kunde förstå, varför jag skulle anklagas för att jag icke använde min broms just under min färd mot ett mål jag ville nå så snart som möjligt: nämligen förste stadsrådsbarnen. Det står icke ett ord direkt om honom här i skrivelsen, men bilden av mig blir ju fel, mente jag, om man icke tar till, den det mål, som vilket mina handlingar syftat. Bilden av min vrede mot barnen, som så utiörligt skildrad, här också fel, när man icke säger, vad jag ville med mitt hus och vad det var för planer de hade såg emot och varför jag avskylde Göta.

Advokaten framkastade försiktigt den tanken att förste stadsrådsbarnen kanske var ett illusoriskt mål eller ett obetydligt på intet sätt värt mina ansträngningar. Det ville jag alls inte medge. Kanske ett oppugneligt, men icke ett fördärligt mål. Var det oppugneligt, då fick ju mitt jagande och mitt slöseri en viss meningslöshet. Men ven vet det, när man sätter ut för sitt värna något?

Jag frågade: är det tuktigt att vilja vinnas lyckad i och för sig?

På den frågan fick jag intet svar. Då. Det kom något senare, strax innan utslaget föll.

Vi hade varit ganska förhoppningsfulla egentligen, advokaten och jag. När rättens ordförande, en ungdom i familjen, två semester och reste till Italien på olaga årsid, såg vi här ett gott tecken. En yngre man skulle nu komma in, och vi väntade av en sådan, mera förstående, något som ett kapitaliststyg. Det var de yngsta medlemmarna i rätten som fällde mig. De äldre hade en viss umgängesolidaritét ett visst hänsynstagande för gamla tidens skäl och minna dem. De yngre låt sin antipati råda. De var solidariska med Göta.

Strax föres utslaget avkunnande, läst det plötsligt i loften, att jag skulle försvåra. Välmennade vännar rådde mig att resa, däriländ förstade stadsrådsbarnen. Då jag vägrade, insåg han, att han icke kunde uppkasta det avvägande samtalet med mig och kom ut till Stenbro. Advokaten bodde då

Intet är förgäves.

Tre dikter av Per Lagerkvist.

Intet är förgäves
allt är du, o liv.
Varje stund som skänks mig
är du, så intet är
Intet är till spillo,
intet strykes ut.
Intet för mig vilse,
bara hem till slut.

I hjärtats blomsterdalar.

I hjärtats blomsterdalar,
där ingen vind sig rör,
där ingen stämna talas,
där ingen källan här,
där går du kring i solen,
i solen här hos mig.
Din är vor blomst på marken
och din är varje stift.

Du ej min närhet märker,
här ej för mig ett ord,
blott med din löpigt trampar
mitt hjärtat offerjor.
Du vandrar över ängder,
bland allt, som tillhör dig.
Du vet, att bara därför
är detta liv hos mig.

O låt mig slippa än en gång förnedras.

O, låt mig slippa än en gång
förnedras utav sorgen,
förnedras av mitt eget liv,
mitt andras, mig de andras liv.
Ej bara här sörgen.

O, låt mig slippa sorgen jag,
giva mig en enda, enda dag
då detta hjerta inte blir
härinne, där mitt värker vär.

Lägg blommor i min tomma hand,
lägg rosor från ett annat land
som jag ej känt, som ej var mitt,
giva mig som län vad ej är mitt,
att jag för giva det är dem
som jag har älskat, alla dem
och rik, och lycklig tror att jag
har levat mitt bland er en dag.

Ur Hjärtats sånger.

ute hos mig, och det var mycket egendomligt att se dessa två mötas. När jag presenterade dem lämnade jag dem ett ögonblick samsamma, men jag har ännu icke fått veta vilka ord som växlades. Önskade han att jag skulle vinna? frågar jag ofta.

— Det blev jag ej klar över, svarar hon.

Landskapet belystes av en halvfärd eftermiddag, när han till slut lämnade Stenbro. Jag stod på min trappa i den hårda vinternatt och såg hans långa gestalt försvinna ur mitt liv. Då märkte jag att han svängde runt med käppen ett par tag, och förfärad undrade jag om han var glad? O, han fick inte vara glad, då jag var vilid av sorg. Jag sprang efter honom, ropade hans namn och frågade: är du glad?

Ingening kunde vara mera stillbått än detta. När man med högtlidig lövlov, som jag gjort, att icke mer söka kontakt med en person, så springer man inte efter honom fem minuter senare. Nu kan jag förstå att han

Stadskemisten
I
GÖTEBORG.
G. Karl Almström
FIL. D. E.

Kontrollant
Stadskemisten
I
GÖTEBORG.
G. Karl Almström
FIL. D. E.

Utan förbehåll

I förra sammet av Tidevarvet följande Anna Y Nilsson sina ord förklarar att hon fridvarbetat här blagat inom Internationella Kvinnoförbundet för fred och frihet och dess svenska avdelning. En annan verkham förbundsmedlem. Fru Tor Adler nämnde oss i utslutning här till följande uppsatt:

Ett internationellt kvinnoförbund för fred och frihet — ens inre syn formar bilden av en lång öndrigt kedja av kvinnohänder kring jordens hela ring. Fast knäppta samman för fred och frihet, av kvinnor redo att sätta in makten av allas samlade viljor till en enda mäktigt, obetingligt: vi vilja icke mera krig, vi vägra våra merverken till våld, vi böja icke våra huvuden för det oundvikliga, vi trotsa det, vi förneka det, våra ögon äro icke slagna av blindhet. Tanken skedade inför möjligheten: en kvinnoverkstad jorden runt som har med att säga nej! att "riddas" av andras undergång — och med en rymsning inför ansvaret ser man åter de orden som i ett eldskrift: "om vi kvinnor över hela världen hölle samman, stode det i vår makt att förhindra krig, och det är en skuld och en skam att vi icke göra det."

blev tydligen irriterad. Han hade ju visat sig mycket artigenhet att på igtion för mycket invecklat avskedsceremonien. Han hade till och med själva ombedd givit mig samma löfte han avfordrat av mig. Vi skulle rota ur erotiken ur våra liv, och så bli riktiga mänskliga människor, fria och lyckliga. Vi skulle alltid hålla av varann, men för en så uppbjött känsla var närhet icke nödvändig. Jag frågade om närhet då var oförenligt med att hålla av varann. Nej, icke, det, men här var det emot oss och vi måste böja oss. Kismet.

Nu stannade han käppen i dess svängningar och sade: nej, jag är inte glad. Men jag vill säga dig, som att för en mig, så betraktar jag mig som län från mitt lifte. Gå in, du förkyler dig. Och så gick han.

Han hade ju strängt taget inte annat att göra, men då föreföll det mig eorört. Vad hade hänt? Vad hade så förändrat honom på fattiga fjorton dagar. Det behövs inte några fjorton dagar för ett hjärta skollt förändras. Det var väl så att han lätit sig drags med av mig, när han öbldigt ridade till, men sen kom den kulsiga eftertanken. Inte kunde han prestera den romanska eldighet, som jag fordrade och otrevligt också kunde det bli med en fru som större motnagningarna och kom hem från sina förniddjupkop med hus. Därför att han kort förut varit med om en skandal vid sin skilsmässa, var han öbldigt ridade för en ny. Han skulle aldrig förlåta, att en sådan botade genom mig, att han fick mistanken att ha begagnat sig av ett tuktigt fruntimmers blinda dyrkan för ekonomisk fördel. Allt detta var nog mycket rimligt egentligen, och hela denna slutsats kan uppförde bör jag kanske icke heller rätta mig över. Han såg mig överspränd och lamlade som böst skulle behaga och trösta mig. Men än i denna dag kan jag inte riktigt förlikas med mig hans Kismet. Det är detta Kismet han kröp bakom, som gör att jag alljämt anser att den tappaste man jag träffat var fel.

Johanna Brunssons Vävskola.

STOCKHOLM
— Grundad 1873. Inneh. Alma Jacobson — Utländar praktiskt och teoretiskt Vävarerikör och Yrkesutövare och håller kursar i hemvävning.
Föreläsare Mattar i handkanten floosa, rytt, rödskän, rosaung samt Möbetyger, Gardiner, Vepor, Klänningstyger m. m. Välgärner, Vävstolar och Vävstolmullbädda. Skolsk och Föreläsning Kungsg. 20, H. 111, born av Vasag. Språkväslinjer 1, 2, 3, 5, 11.
Basiljane 2.
Tel. No: 437 och 133, 63.

Vartill skulle Kvinnornas Fredsförbund ha ett program om det icke klart och tydligt betonas, att vi vilja något annat och utöfvar vad försvärvärnerna vilja? Fredsvärnerna halla sig väl alla i våra dagar. Det byter inga tanken, det förpliktar till ett litet. Naturligtvis villas endast "försvarsriket" av försvärvärnerna i förbundet. Och det är till ledas bevisat att varje riket härföras till försvärvärn i det kritiska ögonblicket. Allt är det något att "försvära": äran, landet, intressena. Och att försvarsriket icke skulle böja förän förändring är inne över ens hand och börjat sitt anfall, och således all provokation vore utsluten — därför har man ingen garanti om ens krigsmakt är rustad och infärd i modern krigsteknik — där det förövert, som var (Forts. å sid. 4)

FÖRSÄKRING
SKANKER
TRYGGHET

FOLKET
Livförsäkring

SAMARBETE
Brand-Olycksfalls- Garanti-Bil-försäkring

Kooperationens Försäkrings-Anstalter
Kungsgatan 5 - Stockholm

HATTAR

Strå och Filt

För såväl shinglade som icke shinglade.

Alla färger och kvaliteter.

FREJA MAGASINET

KUNINGSGATAN 7 — STUREGATAN 10

HATTAR

Strå och Filt

För såväl shinglade som icke shinglade.

Alla färger och kvaliteter.

FREJA MAGASINET

KUNINGSGATAN 7 — STUREGATAN 10

HATTAR

Strå och Filt

För såväl shinglade som icke shinglade.

Alla färger och kvaliteter.

FREJA MAGASINET

KUNINGSGATAN 7 — STUREGATAN 10

HATTAR

Strå och Filt

För såväl shinglade som icke shinglade.

Alla färger och kvaliteter.

FREJA MAGASINET

KUNINGSGATAN 7 — STUREGATAN 10

HATTAR

Strå och Filt

För såväl shinglade som icke shinglade.

Alla färger och kvaliteter.

FREJA MAGASINET

KUNINGSGATAN 7 — STUREGATAN 10

har jag haft ett alldeles utsatt nöje. Jag har läst en bok, som heter Jane — det låter kanske ingenting. Men boken var utmärkt, en av de mest favorabla skrifterna så och uppläsnings på länge, jag har aldrig läst en skönlitteratur av högklassigt i Paris och det behövde nämligen där på en gång så skarp och så litet förtärligt på en gång så älskande och så föga predikande, deriver Vera von Krumer (Stockh.-Tidn. om Jane och Märs Thorden. Samma annalivare förläggare: Hökensås i. C. så väl överlämnat (Lundhild Tragen) att överströman borde ha varit med i porträttgalleriet här ovan? Tja, det är. Häft. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

har jag haft ett alldeles utsatt nöje. Jag har läst en bok, som heter Jane — det låter kanske ingenting. Men boken var utmärkt, en av de mest favorabla skrifterna så och uppläsnings på länge, jag har aldrig läst en skönlitteratur av högklassigt i Paris och det behövde nämligen där på en gång så skarp och så litet förtärligt på en gång så älskande och så föga predikande, deriver Vera von Krumer (Stockh.-Tidn. om Jane och Märs Thorden. Samma annalivare förläggare: Hökensås i. C. så väl överlämnat (Lundhild Tragen) att överströman borde ha varit med i porträttgalleriet här ovan? Tja, det är. Häft. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447

Hem till Fogelstad och bort igen

(Forts. fr. sid. 1)

nyttjade jord. Henry Georges idé om jordframtans indragande till staten skulle lösa problemet om jordens frilagande och därigenom arbetslöshetsproblemet. Härmed se anhålgarna av rättsstatsidén vägen till arbetsplatsen öppnad och därmed även rätten till arbete säkerställd.

Efter föredraget följde en långvarig och livlig diskussion, vars efterdyningar även i middagsbordskonversationen gjorde sig märkbara.

Vid kaffet ute i det gröna var det Medborgarskolans värksurs av 1926 under fröken Maj Söndens ledning som vederkvecklade skolans gäster.

Kvällens föredrag höll av fr. Elisabeth Tamm över ämnet: *Vår medborgarskap i lag och liv*. Tidevarvets läsare komma att inom kort få läsa detsamma i dess helhet.

Kvällen avslöts med samkväm, där värksurserna på nytt gingo i elden för underhållningen med sång och musik.

Pingstdagen bjöd mötesstyrelsen på en ledig förmiddag. Först kl. 3 hölls dagens föredrag av direktör Axel Adler, som talade över ämnet: *I vad mån är kapitalet gemensamt egendom?* Talaren gav en utredning av kapitalbegreppet, jämte den uppfattning som kommit fram till angående förhållandet mellan enskild och gemensamt egendom i detta begrepp. Direktör Adler slutade med att skissera upp de enligt hans mening framkomligaste vägar till utlösande av den gemensamma egendomen ur den enskilda. Efter föredraget följde diskussion.

På kvällen voro såväl Fogelstadförbundet som Medborgarskolans elever fröken Tamms gäster. Denna dags glansfulla avslutning fick sin prägel av den säregna stämning, som känslan av att befina sig i brännpunkten av ett kraftcentrum skapar. Hit ha magnetiskt dragits de krafter ur vilka framväxt såväl Fogelstadförbundet som Medborgarskolans. Under aftonens lopp framfördes från flera håll till fröken Tamm den glädje och tack-samhet, som de många kände, som fått komma in under det inflytande som utströmmade från Fogelstad, och förhoppningen att dessa måtte bli allt flera.

Kl. 10.30 följande dag. Anndag pingst var det d:r Ada Nilsson, som började dagens förhandlingar med att

Sommarkurser

för lärare och lärarinnor ävensom kompletterings- och uppfyllningskånder.

Realiska, Latin- och Realgymnasium, Handelskola samt Husetterskola. Individuell anpassning. Stor idvinst. Höst, börjar den 20 Aug. i dessa avdelningar. Prospekt omg. från Rektor Gottfr. Gustafsson.

Praktiska Skolan, Mariannelund.

En gedigen boksamling

utan kännbar kostnad — kan envar förskaffa sig. Verk av de främsta in- och utländska författarna. Synnerligen lämpligt för studiecirklar.

Tillskriv
Red. Gösta Lindberg,
Centralplan III — Gäste.

Privatdetektiv Anton Brodén's Byrå

68 VÄSTERLÅNGGATAN 68
åtager alla till yrket hörande uppdrag

Thufvesson's Blomsterhandel

GÖTTAN 16 STOCKHOLM
Förstklassiga blomsterarbeten
Telefoner Söder 33699, 3489

Rök Teofani Crown de Luxe

Tobakshuset, Birger Jarlsg. 13, Stockholm.

tala över ämnet: *Frukten och förtroendet*, även detta föredrag komma Tidevarvets läsare att få del av.

Omedelbart efter detta föredrag följde rektor Hermelin's: *Val av tankar — val av handlingar*.

Denna förmiddag inmeslöts även en diskussion om: *Kvinnorna och pressen* inledd av fröken Ebba Holgersson och ganska snart koncentrerad kring Tidevarvet och dess framtid.

Efter middagen kom detta mötes sista föredrag, nämligen rektor Gunnar Bohlin's: *Ungdomens uppfostran och historien*.

Lektor Bohlin ansåg uppfostrans mål, skolans utbildningsprogram, vara en uppfostran till rättskulturer. Lektor Bohlin pekade på flera nyligen timade tillrägelser (misshandeln vid dövsstämman i Gävle) som blottade det rättsbarari, som ännu lever kvar i vår tid, och vars stöd i undervisningsstoffet, framför allt i historia, skolans målsmän icke äro vakna för.

Historieundervisningen bjuder fortfarande vår tids ungdom statsidén i dess föräldrade bemärkelse, den militära våldsstaten. Krigsromantiken ger de unga ideal av föräldrad heroism, som ge en suggestion i galen riktning.

Undervisningen ger en falsk och ovetenskaplig bild av samhällsutvecklingen, då sådana företeelser, som t. ex. franska revolutionens idéer och dess inflytande öfver utvecklingen, den moderna arbetarrörelsens uppkomst m. fl. sakna plats i denna undervisning.

Lektor Bohlin krävde till sist en omläggning av historieundervisningen till att ge en objektiv kritisk helbild av samhällsutvecklingen. En sådan undervisning borde även ge den fredslika kulturens bragder och rättsförhållandenas utveckling. Den skulle ge ungdomen ideal, som stå i samklang med vår tid.

Efter detta föredrag, som skulle följts av diskussion om tiden medgivit, framförde rektor Hermelin ett tack till alla dem, som bidragit till behållningen av detta Fogelstadförbundets första årsmöte, och förklarade detsamma avslutat.

Strax därefter var uppbrottets tinsme inne för det stora flertalet, det omdömliga, bort från Fogelstad, stod för dörren. Men Fogelstadförbundet här årsmöte varje pingst.

G. C.

Vem har gjort SCHÉELS RADIUM-TVÅL så populär?

Den milda, förnåma DOFTEN

och det sällsynt balsamiska löddret ha skaffat Schéels Radium-tvål otaliga vänner.

De utvalda beståndsdelarna i denna tvål äro värdefulla och välgörande; tänk bara på Radiumförekomsten i densamma!

Om Ni på någon anledning ännu ej provat Schéels Radium-tvål — köp hem en i dag!

Vätkhalten kontrolleras av Radium-experten Fil. Dr. N. Sahlbom.

Utän förbehåll.

(Forts. fr. sid 3)

man nu vet, gäller att vara först till anfall om man ska ha någon utsikt att skrämna fienden — det kallas visst med ett försök att bemänta det farliga ordet anfall numera för försvarsöfvensen.

Att försvara försvarskriget är ungefär som att erkänna att stöld är ett brott men — om jag kommer i nöd så stjal jag, och jag förbereder mig därtill, genom att skaffa mig dyrkar och allhandla verktyg, och teknisk färdighet i knepen, i händelse av behov — trots att jag erkänner det omaraliska i stjälandet.

Krig är naturligtvis icke utelutadt endast genom att taga bort värplikt och genom avrustning; vilja folken absolut använda våld så nog kunna de kriga även om de icke äro rustade, därför har naturligtvis avrustningen betydelse för freden endast i förhållande till den fredsvilja folket har, vilja till att avvähla sig från våld. Den viljan finnes hos medlemmarna av ett förbund för fred och frihet. En verklig fredsöfvelse måste rikta sig direkt mot våldets princip och istället ledas av rättnas. Därförutan blir fredsöfvelsen som ett rotlöst träd — dess gröniska vissnar snart och dör ty det har intet fäste och ingen förbindelse

Från riksdagen

Socialförsäkringen slutbehandlad.

Under fredagens plenum behandlades i riksdagen de af regeringen framlagda förslagen till socialförsäkring. Öfver kamrarna biföll så gott som hella linjen utskottsöfslagen. Det enda undantaget rödde olycksfallsförsäkringsorganisation, där andra kamraren biföll ett från friminnat håll framställt yrkande. Därmed uttalade sig kamraren för en koncentration av olycksfallsförsäkringen till en enda anstalt, varvid i första hand en utlyggnad av den nuvarande riksförsäkringsanstalten bör komma ifråga.

Distriktsbarnmorskor.

Statsutskottet har tillstyrkt regeringens förslag om anslag för nästa budgetår af 635,000 kr. för beredande af bidrag till avlöning af distriktsbarnmorskor och reservbarnmorskor, 160,000 kr. till beredande af yrtdshjälp af distriktsbarnmorskor m. fl. samt 30,000 kr. till åtgärder för åstadkommande af förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.

Kaffetullen.

Vid behandling af Kungl. Maj:s förslag till sänkning af kaffetullen och de i anledning härav väckta motionerna hade bevillningsutskottet stannat för det förslag, som motionsvis framtagts från friminnat håll, nämligen en sänkning från 50 öre till 40 öre. Kungl. Maj:t hade som bekant föreslagit en sänkning till 30 öre. Bägge kamrarna biföll vid fredagens plenum bevillningsutskottets förslag om 10 öres sänkning pr kg.

Svart på vitt

Narcissdagen 2 juni.

På förslag av den danska sektionen af Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet kommer den 2 juni i år att bli en gemensamt nordisk fredsdag. Fredsdagen inleddes med en radiounderhållning genom en gemensamt utståndning från Nordens tre huvudstäder den 1 juni kl. 8—9.15 e. m. Danmark representeras af Thora Daugaard och Nina Bang, Norge af Nansen och Sverige af borgmästar Lindhagen, fröken Widgren.

I Sverige går fredsdagen i narcissens tecken och den lilla vita blomma, både konstgjord och levande kommer att för-säljas på gator och torg öfver hela landet. Friluftsmöten med föredrag, fredsund-tjänst m. m. kommer att anordnas lite var-stans för att ge dagen en högtidlig prägel. Tanken att få en internationell fredsdag är ej ny, och vi hoppas att den början som nu göres med en gemensamt nordisk fredsdag skall få framgång och vinna an-slutning så att så småningom allt flera län-der skola följa exemplet.

SVENSKA PIANOFABRIKEN

Blekingegatan 61, Stockholm
Tel.: Söder 28 28.
Förstklassiga pianon i olika träslag. Erkända av våra främsta musiker. Billiga priser.
Reparationer o. stämningar utf. billigt.

Ryländer & Olsson

BOK-, Tidnings- & Accidenstryckeri
Levererar förstklassiga arbeten såsom BÖCKER, TIDNINGAR och AFFÄRSTRYCK till billigaste priser och på kortaste tid.
STOCKHOLM
Lilla Vattugatan 25 - Norr 7606

Vita Korsets sjukhem, STOCKHOLM.

Floragatan 12. Tel. Norr 12 50.
Lämplig vistelseort för resande från landsorten, som i Stockholm söka specialiserad, samt tillfälle till vård och behandling, även för reumatiska och giktpatienter m. fl. å Fysikaliska behandlingsavdeln. igen 1, 2 tr.
Tyst läge. Mod. priser.

Medicinsk och Elektrisk Hår- och Ansiktsbehandling

bortt, av vårt, bruna fläckar, flörtor-nar med violetta strålar. Gen. härväxt bortt, med elektrolysbehandling. Mani-cure, Pedicure för damer och herrar.

HILDA JONSON

Götgatan 18. Tel. S. 332 99. Stockholm.

Engelbrekts Sjukhötterskebyrå

anskaffar sjukskötterskor och barnskötter-skor. Valhallavägen 18, 11, Stockholm.
Tel. 861 81. N. 241 13.

Östermalms Nya Förlösningsskole SKEPPAREGATAN 27, 4 tr. (hiss) STOCKHOLM

Tel.: Förlösningsskole 708 48. Föreläsningsskolan 749 82
Fritt val av läkare

Fru Emma Holmin

Manicure, Fotbehandling, Frostskad-behandling. Hygienisk ansikts-behandling med Massage, Elektricitet, Violetta strålar och Vibrator. Cremer m. m. till salu.
Lästmareregatan 8. Tel. Norr 225 89.

Oscar Öst Möbelsnickare

5 TYSTA GATAN 5
Ulför renoveringar av antika möbler m. m. och allt vad till yrket hör.
Telefon: Öst. 13 50

Lait Antephélique

är ett osvikligt medel mot fräknar, fin-nar och fnassel. Borttager rynkor, Stryker och härklar huden, gör den fast och jämn. Garanteras verkningsfullt.
Pris pr flaska Kr. 6.—
Sändes mot postfråg. + porto från A.-B. Franska Parfyummagasinet
STOCKHOLM
Hamngatan 5.

Våren är kommen och mattorna måste piskas

Vi mottaga för rengöring och som-marförvaring
Mattor etc.
och garanteras den om-sorgsfullaste vådring och dämmsugning samt förvaring i förstklassiga lokaler. Billigt arvode.
FREYS EXPRESS A/B.
Tel. Nannanrop.

Extra inkomst — hemarbete

genom att i hemmen utföra stäkarbeten för egen eller vår räkning på vår patenterade stickmaskin ARE — specialmodell.
Säljes även med S. K. F. kullager. Levereras till svenska statliga institutioner.
Överbetala icke rit-stickningsapparat med korta nålar då ni kan erhålla en bättre och billigare, näml. Are-Standard till endast kr. 125.—, vilken i kan kompl. med randapparat för avig stickning. Nyhet: Are längstickmaskin. Naumanns världsberömda sy-kiner med kullager. Begär prospekt.
NORDISKA TERTILKOMPARIET
Vasagatan 15—17, STOCKHOLM.

Vid opasslighet

och särskilt dagen efter är det väl-görande och uppriskande att dricka ett glas *Fruktsalt-Samarin*. det utrensar ondska och skadliga samlingar från kroppen och uppriskar blodet, det ger välmående och vigör. Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes å apotek samt hos drog- och färghandlare m. fl.
Cederroth's Tekn. Fabrik - Stockholm

Helpensionen Herrsätra Skola,

Carlberga, Söderläjle, mottager ett begränsat antal elever på flickskolan alla sta-dier. Avgångsbetyg från kl VII med hört Normalskolekompetenz. Individuell undervisning inom ramen av skolans kursplan. Praktiskt arbete i uppfostrande syfte.
ANNA SUNDIN. Tel. Söderläjle 532.

Olga Elmdahl Modemagasin

Kungsgatan 53, Tel. 108 51
STOCKHOLM

Clara Ekström's Optiska Affär

3 Jakobstorg Stockholm
GLASOGON KINARE
Pince-nez H. R. Engeströms
Rekommendera sitt välorterade lager.
Etabl. 1872.